10-asis Italijos lietuvių suvažiavimas: akademiniai tiltai, pilietinis atsparumas ir dvi 100 metų sukaktys

Rugsėjo pabaigoje istoriniame Kampanijos regiono mieste Benevente įvykęs jubiliejinis, 10-asis Italijos lietuvių bendruomenės (ITLB) suvažiavimas tapo ne tik jaukia bendruomenės susitikimo vieta, bet ir akademinių bei pilietinių idėjų platforma. Trijų dienų programa sujungė bendruomenę vidiniam dialogui, jai atvėrė mažiau žinomą Sannio kraštą ir paliko apčiuopiamą pėdsaką vietos akademinėje, savivaldos bei visuomeninėje erdvėje. Italijos lietuviai ir svečiai nepraleido progos paminėti dviejų, Lietuvos istorijai svarbių jubiliejų – šiemet 100 metų gimtadienius mini vienas populiariausių visų laikų Lietuvos politikų prezidentas Valdas Adamkus ir Romoje įkurta pirmoji Italijos lietuvių draugija „Lithuania“.

ITLIETUVIAI.IT | Ana Vengrovskaja

Rugsėjo 25–27 dienomis vykęs renginys subūrė daugiau nei šimtą tautiečių iš įvairių Italijos regionų, diplomatus, akademikus, verslo atstovus bei svečius iš Lietuvos ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės (PLB). Pagrindinė šių metų tema –

„Diasporos įsitraukimas į Lietuvos gyvenimą: pilietiškumo, gerovės ir sanglaudos atspindžiai“ – apėmė platų praktinių klausimų ratą: nuo akademinių ir verslo ryšių kūrimo iki pilietinio saugumo, dezinformacijos prevencijos, o taip pat kultūros ir lituanistinio švietimo.

Palikti pėdsaką teritorijoje

Pagrindinė renginio organizatorė, advokatė Rūta Kavaliūnaitė neslėpė, kad jos vizija buvo sukurti renginį, kuris ne tik tenkintų vidinius bendruomenės poreikius, bet ir darytų matomą poveikį priimančiojoje šalyje.

> *Mums svarbu statyti tiltus tarp dviejų šalių – akademinius, profesionalumo, verslo tiltus. Taip mes galime kurti dar stipresnį ryšį.*

„Suvažiavimas buvo toks, kokie mano įsivaizdavimu turi būti Italijos lietuvių bendruomenės suvažiavimai. Mums yra svarbu kalbėtis ne tik Italijos lietuviams, bet ir Lietuvai svarbiomis temomis, taip pat svarbu prisiminti, perduoti mūsų tradicijas, mūsų tautiškumą – per bendravimą mūsų kalba. Kiek galima mes tą kalbą turime perduoti ir savo vaikams. Man pačiai tai yra siekiamybė.

Mums svarbu statyti tiltus tarp dviejų šalių – akademinius, profesionalumo, verslo tiltus. Taip mes galime kurti dar stipresnį ryšį tarp dviejų šalių. Mes galime veikti ir kiekvienas atskirai, bet jeigu tą bangą darysime visi kartu – tas garsas bus stipresnis, ta gniūžtė rutuliosis ir bus tik didesnė“, – veikimo kartu svarbą akcentuoja R. Kavaliūnaitė.

Italijos lietuvių bendruomenė
Associazione Comunità Lituana in Italia
Italijos lietuvių bendruomenės
suvažiavimas BENEVENTE
Kampanijos regione
2026 m. Rugsėjo 25-27 d.
Convegno
della Comunità lituana in Italia
in Campania
UŽSIENIO REIKALŲ MINISTERIJ

2026-09-25, penktadienis 10.00–12.30
Benevento universitete Università degli Studi del Sannio (Piazza Guerrazzi, 82100 Benevento)

10.00–12.30 SUSITIKIMAI, TILTAI: LIETUVOS–ITALIJOS PROFESIONALIŲ MOTERŲ, VERSLININKIŲ IR UNIVERSITETŲ FORUMAS

Įžanginis žodis. Università degli Studi del Sannio docentė, **Fondo "Fondazione Benevento Città Spettacolo"** prezidentė Rossella Del Prete.
Sveikinimo žodis. Lietuvos Respublikos ambasada Italijoje – Ambasadorė Dalia Kreivienė
Università degli Studi del Sannio - rektorė Maria Moreno
Vilniaus universiteto Ekonomikos ir verslo administravimo fakultetas - dekanė prof. Aida Mačerinskienė
Kauno technologijos universitetas - Strateginių partnerystės prorektorė prof. Edita Gimžauskienė

VERSLO IR PROFESIONALIŲ MOTERŲ TINKLAS, TILTAI:
Confindusria, Piccola Industria – prezidentė Clementina Donisi
Komercijos etašė Italijoje – Laura Šerėnienė
INTERNATIONAL FEDERATION OF BUSINESS AND PROFESSIONAL WOMEN:
BPW Benevento klubo narės su prezidente Carmen Coppola
BPW Vilnius Chamber Lithuania narės su prezidente Irma Januševičiūtė-Spudienė

13:30 - 15:00
Pietūs - Business lunch. Vieta: Hotel Antum, Viale Principe di Napoli 137, Benevento

15:30 - 16:30
Ekskursija anglų kalba vaikštant po Benevento senamiestį

SUVAŽIAVIMO ATIDARYMAS 2026-09-25, penktadienis, 17.00–20.00
Vieta: Teatro De La Salle (buvęs De Simone)
Adresas: V. Niccolò Franco g. 18, 82100 Benevento (BN)

2026-09-25, penktadienis 17.00–20.00 – PROGRAMA

16:30 Registracija

17:00 Suvažiavimo atidarymas
Himnai. Sopranas, operos solistė Giedrė Kisieliūtė

17:15–18:30 AMBASADOS IR INSTITUCIJŲ PASVEIKINIMAI
Įžanginis žodis – suvažiavimo organizatorė Rūta Kavaliūnaitė
Lietuvos Respublikos ambasada Italijoje – Ambasadorė Dalia Kreivienė
Benevento savivaldybė – meras Clemente Mastella
Benevento apskritis (Provincia di Benevento) – prezidentas Nino Lombardi
Garbės konsulas Neapolyje (Kampanijos regionas) – Vincenzo Russo
Garbės konsulas Tarante (Puglia ir Basilicata regionai) – Giuseppe Saracino
Vyriausybės tarnyba Benevento apskrityje (Prefettura di Benevento) – prefektė Raffaela Moscarella
Universitetas Università degli Studi del Sannio, rektorė Maria Moreno
Fondas "Fondazione Benevento Città Spettacolo" – prezidentė Rossella Del

2026-09-26, šeštadienis, 9:00 - 24:00
Vieta: Hotel Antum
Viale Principe di Napoli 137, Benevento

9:00 - 10:00 Lietuvių bendruomenės Italijoje ir pasaulyje pranešimai:
Italijos lietuvių bendruomenė – pirmininkė Dalia Martusevičiūtė
Pasaulio lietuvių bendruomenės veikla ir struktūra – Aurelija Orlova
Regioninės Italijos lietuvių bendruomenės – bendruomenių pirmininkai
Lituanistinio švietimo taryba ir lituanistinės mokyklos – Sigita Dabulskytė
ITLIETUVIAI.IT – Italijos lietuvių naujienų portalas: Neringa Budrytė, Ana Vengrovskaja

10:00 - 11:00 Italijos diasporos studentų pritraukimas | Lietuvą ir diasporos įsitraukimo | Lietuvos gyvenimą skatinimas
Pranešėjai:
- **Vilniaus universiteto Ekonomikos ir verslo administravimo fakultetas – dekanė** prof. **Aida Mačerinskienė.**
  Kaip (ar) VU yra pasirengęs priimti Italijos diasporos studentus? Bendradarbiavimo galimybės.
- **Kauno technologijos universitetas,** Strateginių partnerystės prorektorė prof. **Edita Gimžauskienė**
  Studijos KTU diasporos jaunimui.

11:00 - 11:30 Italijos lietuvių bendruomenės ištakos: pirmosios Italijos lietuvių draugijos "Lithuania", įsteigtos 1926m. vasario 14d., 100 metų sukaktis
Pranešėjas – Saulius Augustinas Kubilius, žurnalistas, buvęs Italijos lietuvių bendruomenės (ITLB) pirmininkas, 2002 metais atkurtos ITLB asociacijos pirmasis steigėjas, už ilgametę tarnystę Vatikano radijuje apdovanotas Popiežiaus šv. Silvestro ordino riterio kryžiumi.

11:30 kavos pertraukėlė

12:00 - 13:30 Lietuvos ir Italijos kultūrinio bendradarbiavimo auginimas skatinant ir ieškant abiejų šalių literatūros mylėtojų potencialo. Vertėjų ir knygų leidėjų tiltai.
Pranešėjai – apvalus stalas:
- **Ieva Musteikytė** - vertėja, angų kalbos dėstytoja
- **Benas Bėrantas** – paveikslėlių knygų kūrėjas, leidybos agentas, vienintelis Lietuvoje nepriklausomas vaikų literatūros agentas.
- **Gennaro Fusco**, Leidyklos Edizioni Joker komercijos vadovas
- Moderuoja – **Neringa Budrytė,** Italijos lietuvių naujienų portalo ITLIETUVIAI.IT vyr. redaktorė, LRT bendradarbė Italijoje, "Lietuvos ryto" autorė.

13:30 - 15:00 PIETŪS

15:00 - 17:15 Diasporos pilietiškumo ugdymas ir prisidėjimas prie Lietuvos saugumo ir gerovės kūrimo
Tema 1:
Atsparumo stiprinimas prieš manipuliavimą informacija, įskaitant melagingo ar klaidinančio turinio sklaidą ir manipuliavimo metodų naudojimą

15:00 - 15:45 Pranešimas:
Kas mums plauna smegenis?

2026-09-26, šeštadienis – PROGRAMA VAIKAMS

9.00–9.30 Čiurlionio edukacija su Jolanta Lunevičiene (leidykla Avenuart).

9.30–11.30 Moderniojo koliažo edukacija su VKLIM mokytoja Vilma Ramella Pala.

12.00–13.30 Mažosios Lietuvos tradicijos, žaidimai, vėtrungių piešimas su Nidos KTIC Agila folkloroansambliu Giedrute.

15.00–17.00 Keramikos dirbtuvės su VKLIM mokytoja Sigita Dabulskyte.

Taip pat vaikų laukia smagūs žaidimai su VKLIM praktikante Simona Selskyte

2026-09-27, sekmadienis
IŠVYKA | NAPOLI

8:00 Išvykimas į Neapolį

9:30 - 13:00 Ekskursija po Neapolį su gide Vitalija Naglūte-Spoletto

13:30 Pietūs
Vieta: Circolo Ufficiali Marina Militare
Adresas: Via Cesario Console, 3 bis, 80133 Napoli

15:00 Programos pabaiga, išvykimas iš Neapolio

R. Kavaliūnaitė suvažiavimo atidaryme ir renginio programa | Sigitos Dabulskytės nuotr.

Kalbėdama apie sprendimą sukviesti tautiečius į Sannio regioną ir įtraukti vietos savivaldą bei universitetus, R. Kavaliūnaitė akcentavo sėkmingos Lietuvos bendruomenės integracijos Italijoje aspektą.

Italijos lietuvių bendruomenė ne tik puoselėja savo tradicijas, lietuvybę, bet ir

integruojasi.

„Pabūti kartu mums yra svarbu, bet jeigu taip iš toli atvažiuojame, tai reikia palikti ir pėdsaką teritorijoje. Šiemet susitinkame Benevento provincijoje ir čia galime atkreipti dėmesį į tai, kad Italijos lietuvių bendruomenė ne tik puoselėja savo tradicijas, lietuvybę, bet ir integruojasi. O integruodamasi ji tiesia tiltus. Mes, lietuviai Italijoje – liekame lietuviai, bet esame ir svarbi integracijos Italijos visuomenėje dalis“, – pabrėžia pašnekovė.

R. Kavaliūnaitė (antra iš kairės) su Italijos lietuvių bendruomenės valdyba | ITLB rachyvo nuotr.

Organizatorė juokiasi esanti laiko optimistė, ir pripažįsta, kad jai buvo kilusios abejonės, ar suvažiavimo programa nebus per daug intensyvi.

> *Draugai ir šeima mane kartais traukia per dantį, kad aš esu laiko optimistė, bet laiko mes turime gyvenime taip mažai ir man norisi taip daug nuveikti.*

„Prisipažinsiu, bijojau, kad žmonėms bus per daug, bet ši intensyvi programa atspindi ir mano gyvenimą, ir mano ambiciją. Draugai ir šeima mane kartais traukia per dantį, kad aš esu *laiko optimistė*, bet laiko mes turime gyvenime taip mažai ir man norisi taip daug nuveikti. Bijojau, kad gal kažką ne taip suplanavau, bet buvo tiek svarbių temų ir aš jas visas labai norėjau įtraukti“, – sako suvažiavimo organizatorė.

Temų gausa ir nauji ryšiai

Italijos lietuvių bendruomenės pirmininkei Daliai Martusevičiūtei šis suvažiavimas buvo aštuntasis, bet pirmasis einant bendruomenės vadovės pareigas. Lygindama šį ir praėjusius metinius suvažiavimus ji atkreipia dėmesį į organizacijos augimą.

> *Kiekvienas suvažiavimas turėjo savo vietos spalvą, charakterį ir savitumą – kiekvienas organizatorius savaip parodo savo ryšį su regionu, tai, kas jam svarbu, kuo gyvena vietos bendruomenė.*

„Iš dešimties Italijos lietuvių bendruomenės suvažiavimų teko dalyvauti aštuoniuose. Kiekvienas jų turėjo savo vietos spalvą, charakterį ir savitumą – kiekvienas organizatorius savaip parodo savo ryšį su regionu, tai, kas jam svarbu, kuo gyvena vietos bendruomenė. Šis man buvo kitoks dar ir todėl, kad pirmą kartą jame dalyvavau jau pirmininkės pareigose. Kas pasikeitė? Pirmiausia – bendruomenės branda. Jei anksčiau suvažiavimo organizavimui dažnai teikdavome vieną projektą, dabar jų teikiame kelis, o veiklos sritys tapo gerokai platesnės“, – sako Veneto lietuvė.

lijos lietuvių bendruomenė
zione Comunità Lituana in Italia

ITLB pirmininkė D. Martusevičiūtė (dešinėje) su Kalabrijos lietuvių bendruomenės pirmininke H. Račyliene | Sigitos Dabulskytės nuotr.

D. Martusevičiūtė išskyrė moterų lyderystės aspektą, kuris atsispindėjo tiek atskirose renginio dalyse, tiek bendroje renginio atmosferoje.

„Šį kartą ypatingai mėgavomės temų gausa. Pradėjome nuo moterų verslo, asociacinės veiklos ir akademinio pasaulio tiltų tarp Italijos ir Lietuvos. Visa tai labai aiškiai atskleidė moters vaidmens svarbą mūsų bendruomenėje.

Man atrodo, kad ši programos dalis labai natūraliai atspindėjo ir pačios Rūtos asmenybę – tai, kuo ji gyvena, kur save realizuoja ir kur mato prasmę. O kartu ji tapo savotišku šiandienos lietuvės moters paveikslu – profesionalios, aktyvios, savarankiškos, dalyvaujančios visuomeniniame, akademiniame ir pilietiniame gyvenime, bet kartu išlaikančios ryšį su šeima, bendruomene ir Lietuva. Būtent toks daugiasluoksnis žmogus šiandien ir kuria mūsų bendruomenę“, – svarsto pašnekovė.

Bendruomenės vadovė pažymėjo, kad skirtingos temos nesuskaldė renginio, o susiliejo į vientisą visumą.

> *Filmas apie Prezidentą Valdą Adamkų ir jo žodžiai „esu vienas iš jūsų“ labai natūraliai įsiliejo į bendrą susitikimo nuotaiką ir sugraudino salę*

„Temų buvo tiek daug, kad beveik kiekviena iš jų galėjo tapti pagrindine viso suvažiavimo tema. Kalbėjome apie profesinius ir akademinius ryšius, švietimą, pilietiškumą, istoriją, atsparumą dezinformacijai. Netrūko folkloro, meninės programos, bendravimo, o filmas apie Prezidentą Valdą Adamkų ir jo žodžiai „esu vienas iš jūsų“ labai natūraliai įsiliejo į bendrą susitikimo nuotaiką ir sugraudino salę.

Ir vis dėlto visa tai nesusiskaidė į atskiras temas. Priešingai – jos persipynė į vieną bendrą šventę. Į ją atvykstame iš visų Italijos kampų, iš Lietuvos ir kitų pasaulio

šalių. Atvykstame ne tik klausytis pranešimų, bet ir susitikti su senais bičiuliais, pažinti naujus žmones, užmegzti ryšius, pasidalinti patirtimi ir parsivežti namo gražių įspūdžių“, – pasibaigus suvažiavimui komentavo bendruomenės pirmininkė.

Benevento meras: priimti suvažiavimą yra garbė ir privilegija

Penktadienio rytą suvažiavimas prasidėjo akademiniu bei verslo akcentu Sannio universitete (*Unisannio*), kurį koordinavo prof. Rossella Del Prete. Universiteto rektorė Maria Moreno priėmė Vilniaus universiteto (VU) Ekonomikos ir verslo administravimo fakulteto dekanę prof. Aidą Mačerinskienę bei Kauno technologijos universiteto (KTU) Strateginių partneryščių prorektorę prof. Editą Gimžauskienę. Susitikime aptartas „Erasmus“ akademinių mainų sutarčių atnaujinimas tarp *Unisannio* DEMM departamento ir VU bei pasirašyta nauja bendradarbiavimo sutartis su KTU.

Taip pat vyko tarptautinio moterų tinklo *Business Professional Women* (BPW / FIDAPA) posėdžiai, kuriuose dalyvavo „Piccola Industria“ prezidentė Clementina Donisi, BPW Benevento vadovė Carmen Coppola bei BPW Vilnius prezidentė Irma Januševičiūtė-Spudienė su verslo moterų delegacija iš Lietuvos.

Penktadienio susitikimai *Sannio* universitete | LR ambasados Italijoje nuotr.

Vakare iškilmingas atidarymas persikėlė į istorinį *Teatro De La Salle* teatrą. Renginys prasidėjo operos solistės Giedrės Kisieliūtės atliekamais Lietuvos ir Italijos valstybiniais himnais. Sveikinimo kalbas tarė LR Ambasadorė Italijoje Dalia Kreivienė, Benevento apskrities prefektė Raffaela Moscarella, konsulai Vincenzo Russo ir Giuseppe Saracino.

> *Priimti Italijos lietuvių bendruomenės jubiliejinį suvažiavimą Benevento miestui yra garbė ir privilegija.*

Atidarymo ceremonijoje apsilankė ir Benevento meras Clemente Mastella. ITLIETUVIAI.IT jis pabrėžė institucinį bei geopolitinį susitikimo svorį.

„Priimti Italijos lietuvių bendruomenės jubiliejinį suvažiavimą Benevento miestui yra garbė ir privilegija. Kaip ir visa šalis, Benevento miestas dalijasi su Lietuvos tautine bendruomene ta pačia meile demokratijai, respublikos institucijų gynimui bei pilietinių, socialinių ir politinių laisvių saugojimui. Kartu su kaimyninėmis Baltijos šalių respublikomis Vilnius yra svarbus strateginis ir geopolitinis bastionas, kurį italai gina atlantizmo ir europeizmo dvasia. Tikiuosi, kad lietuviai įvertins daugiaamžį Benevento grožį bei praturtins mūsų turizmo ir vietos ekonomiką. Taip pat Beneventas gali būti patrauklus augančiai Lietuvos ekonomikai ir jos įmonėms“, – sakė miesto meras.

Susirinkusius sveikino Benevento meras Clemente Mastella | Anos Vegrovskajos nuotr.

Penktadienio vakarą sveikindamas susirinkusius C. Mastella pabrėžė Europą vienijančias vertybes ir saugumo iššūkius.

„Mūsų tautos ir bendruomenės turi būti tvirtai susitelkusios Europoje. Mus sieja bendras geopolitinis interesas – jūs, esantys arčiau savo krašto, tiesiogiai jaučiate, kas gali nutikti dėl pasaulyje siautėjančių diktatūrų ir agresyvių režimų. Todėl tikimės, kad Rytų Europa bus tvirta Europos Sąjungoje ir NATO, nes būtent NATO gali užtikrinti atgrasymą ir užkirsti kelią politiniam beprotybei.

Šiandien čia mes remiamės ne politiniais manevrais, o aukščiausio lygio demokratija – žmonių, gatvės ir tiesioginio dialogo demokratija. Šis susitikimas yra žmogiškasis dialogas. Žinau, kad mūsų krašte gyvena puikūs lietuviai, turime bendrų draugų. Taip pat matau, kad Baltijos šalių danguje skraido dronai, kuriuos reikia atremti – ir italų pilotai ten atlieka savo pareigą gindami jūsų dangų. Linkiu jums visiems kuo geriausios kloties. Jūs esate nuostabūs žmonės. Žinokite, kad Beneventas visada bus jūsų namai“, – sakė miesto vadovas.

Suvažiavimo atidarymas rugsėjo 25 d. | ITLB nuotr.

Renginyje taip pat apsilankė gausiai lietuvių gyvenamos Skalėjos (Kalabrija) savivaldybės tarybos narys Fabio Ferrara. Savo kalboje jis pabrėžė lietuvių bendruomenės atsparumą ir integraciją.

„Man tikrai didžiulė garbė ir jaudulys čia atstovauti Skalėjos savivaldybei tokia svarbia jūsų bendruomenei proga. Tai bendruomenė, kurią mes vis geriau pažįstame, mokomės mylėti ir kuri vis labiau matoma mūsų mieste bei visoje Italijoje. Kaip sakėme dar gegužės pabaigoje per susitikimą Skalėjoje, šios bendruomenės bendrystės jausmas yra nepaprastas. Tai gyva, atspari bendruomenė, kuri per istorijos išbandymus ir patirtus sunkumus užsigrūdino ir šiandien spinduliuoja stipria dvasia.

Kaskart dalyvaudamas jūsų renginiuose matau daug jaunimo, ypač moterų, kurios su didžiuliu išdidumu reprezentuoja bendruomenę. Tai stiprus signalas mums, administratoriams, skatinantis dar labiau stiprinti šį ryšį. Tai jau nebe tiesiog formalus miestų partneriškumas (it. *gemellaggio*), o tikra bendro gyvenimo realybė, aktyvus dalyvavimas mūsų savivaldos gyvenime. Džiaugiamės galėdami jus priimti ir dėkojame Ambasadorei Daliai Kreivienei už bendradarbiavimą bei Kalabrijos bendruomenės pirmininkei Henrietai Račylienei už pasiryžimą perimant estafetę“, – apie planus kitų metų suvažiavimą rengti Skalėjoje kalėbjo savivaldybės atstovas.

Vakaro meninėje dalyje skambėjo dainos iš Kosto Smorigino ir „Aktorių trio“ repertuaro, skirtos šviesios atminties menininkui atminti. Jas emocingai atliko Veneto lietuvių bendruomenės pirmininkė Ramunė Kupšytė bei Benevento aktorius ir gitaristas Eugenio Delli Veneri, kurie bendrą pasirodymą repetavo daugiausia nuotoliniu būdu. Vakaro kulminacija tapo Nidos KTIC „Agila“ folkloro ansamblio „Giedružė“ programa „Nepažinta Mažoji Lietuva“. Vėliau suvažiavimo svečiai aplankė Benevento universiteto *UNISANNIO tyrėjų nakties* renginius ir pasivaikčiojo po miesto centrą bei vakarieniavo kartu.

Draugijos „Lithuania“ 100-mečio jubiliejus: istorinio tęstinumo

pamokos

Šeštadienio programa, vykusi *Hotel Antum* viešbutyje, buvo skirta bendruomenės veikloms apžvelgti, istorinei atminčiai, literatūrai bei Lietuvos saugumo temoms.

Rytinėje dalyje PLB Viešųjų ryšių komisijos pirmininkė Aurelija Orlova pristatė Pasaulio Lietuvių Bendruomenės veiklą, ITLB pirmininkė Dalia Martusevičiūtė apžvelgė Italijos lietuvių bendruomenės veiklas, Sigita Dabulskytė pristatė lituanistinio švietimo situaciją, o naujienų portalo ITLIETUVIAI.IT vyr. redaktorė Neringa Budrytė ir žurnalistė Ana Vengrovskaja pristatė portalo darbą. VU dekanė prof. A. Mačerinskienė ir KTU prorektorė prof. E. Gimžauskienė supažindino su studijų galimybėmis diasporos jaunimui.

Šeštadienį pristatytos bendruomenės, švietimo tarybos ir portalo ITLIETUVIAI.IT veiklos ir galimybės Italijos lietuviams studijuoti Lietuvoje | ITLB nuotr.

Išskirtiniu suvažiavimo akcentu tapo Vatikano radijo žurnalisto, buvusio ilgamečio ITLB pirmininko Sauliaus Augustino Kubiliaus istorinis pranešimas, skirtas pirmosios Italijos lietuvių draugijos „Lithuania“, įsteigtos 1926 metais, šimtmečiui.

S. A. Kubilius, remdamasis archyvine medžiaga, atskleidė turtingą tarpukario ir pokario Italijos lietuvių veiklą. Draugija „Lithuania“ susikūrė 1926 m. Lietuvos pasiuntinio Italijoje, buvusio užsienio reikalų ministro Voldemaro Čarneckio ir buvusio Lietuvos diplomato Vatikane Juozo Macevičiaus iniciatyva. Tarpukariu draugija organizavo kultūrinius renginius, 1927 m. pagerbė Vilniuje mirusį Joną Basanavičių, 1930 m. pasiekė, kad viena Romos aikščių būtų pavadinta Lietuvos vardu, o 1936–1939 m. rinko aukas Lietuvos ginklų fondui. 1940 m. draugijos pastangomis Vatikano radijuje pradėtos transliuoti laidos lietuvių kalba.

S. A. Kubilius pristatė tyrimą apie draugijos „Lithuania“ istoriją | A. Vengrovskajos nuotr.

Po Antrojo pasaulinio karo prasidėjo dramatiškas draugijos veiklos etapas. 1946 m. Italijoje atsidūrė apie 2 000 lietuvių karo pabėgėlių ir apie 500 karo belaisvių, gyvenusių sunkiomis sąlygomis stovyklose.

Kad galėtų suteikti visapusišką pagalbą ir sujungti visus šalyje esančius tautiečius, draugijos vadovybė 1946 m. kovo 7 d. priėmė strateginį sprendimą – sustabdyti savo, kaip asociacijos, veiklą ir įkurti Centrinį lietuvių globos komitetą, kuris glaudžiai bendradarbiavo su BALF (Bendruoju Amerikos lietuvių šalpos fondu) ir diplomatais. Tai tapo pagrindu 1952 m. susiformavusiai Italijos lietuvių bendruomenei.

S. A. Kubilius pabrėžė, kad 2002–2003 m. atkuriant ITLB Romoje, į statutą buvo įrašytas teisinis ir istorinis perimamumas.

„Draugija „Lithuania“ nuo įsikūrimo 1926 metais, nepaisant veiklos sustabdymo, tapo Italijos lietuvių bendruomenės steigimo kertiniu akmeniu. Kai 2002–2003 metais atsikūrusios Italijos lietuvių bendruomenės steigiamasis suvažiavimas priėmė statutą, jo pirmajame straipsnyje įrašė, jog ITLB yra egzistavusios asociacijos „Lithuania“ tęsėja. Todėl drąsiai galima sakyti, kad draugijos „Lithuania“ šimtmetis kartu yra ir Italijos lietuvių bendruomenės šimtmetis“, – sakė virš 40 metų Vatikano radijuje dirbantis žurnalistas.

Organizatorė R. Kavaliūnaitė pažymi, kad istorinė atmintis ir pilietinis saugumas buvo tos dvi temos, kurioms ji būtų norėjusi skirti dar daugiau laiko, tad tikisi, kad jos taps atskirų bendruomenės renginių ašimis ateityje.

Ryto programą vainikavo ITLIETUVIAI.IT vyr. redaktorės Neringos Budrytės moderuota apvalaus stalo diskusija apie literatūros ir leidybos tiltus tarp Lietuvos ir Italijos: joje dalyvavo vertėja Ieva Musteikytė, vaikų knygų autorius ir leidybos agentas Benas Bėrantas bei dešimtis lietuvių autorių knygų itališkai išleidusios leidyklos „Edizioni Joker“ komercijos vadovas Gennaro Fusco.

Diskusija apie literatūros ir leidybos tiltus tarp Lietuvos ir Italijos | A. Vengrovskajos nuotr.

Dezinformacija ir Prezidento Adamkaus pamokos

Popietinė programa buvo skirta informaciniam saugumui ir pilietiniam atsparumui. Žinoma Lietuvos žurnalistė, TV laidų vedėja bei dokumentinio filmo „Prezidentas“ režisierė Daiva Žeimytė-Bilienė skaitė pranešimą apie kovą su dezinformacija ir melagienomis internete.

ITLIETUVIAI.IT D. Žeimytė-Bilienė teigė, kad informacinis atsparumas užsienio lietuviams yra gyvybiškai svarbus.

> *Diasporos atsparumas turi būti dar didesnis negu mūsų Lietuvoje esančių. Krizės situacijose būtent užsienio lietuviams reikės priiminėti labai reikšmingus sprendimus, todėl atsparumas turi būti maksimaliai didelis.*

„Žmonės, išvykę iš Lietuvos, gyvena dviejose informacinėse erdvėse. Viena yra ta vieta ir ta aplinka, kurioje jie gyvena, kita – ką jie gauna iš Lietuvos. Net būnant vienoje informacinėje erdvėje ir matant kasdien, kas vyksta, nelengva atsirinkti, kur yra tiesa, kur melas, kur dezinformacija, kur tam tikra manipuliacija.

O būnant dviejose erdvėse tai gali dar labiau painioti. Kadangi mes gyvename informacinio triukšmo amžiuje, man atrodo labai prasminga kalbėti žmonėms, pasakoti iš praktikos, kaip viskas atrodo ir kaip dažnai neatsirenkame arba kaip mumis manipuliuojama. Diasporos atsparumas turi būti dar didesnis negu mūsų Lietuvoje esančių. Krizės situacijose būtent užsienio lietuviams reikės priiminėti labai reikšmingus sprendimus, todėl atsparumas turi būti maksimaliai didelis“, – pabrėžia pašnekovė.

D. Žeimytė-Bilienė skaitė pranešimą apie dezinformaciją ir melagienas internete | A. Vengrovskajos nuotr.

Ne vieną užsienio lietuvių bendruomenę aplankiusi žurnalistė pasakoja, kad mintis, jog tokių mokymų diasporai reikia, jai kilo moderuojant kandidatų į Seimo narius Pasaulio lietuvių apygardoje debatus – ten teko išgirsti stebinančių ir manipuliatyvių naratyvų.

Suvažiavime D. Žeimytė-Bilienė ne tik skaitė pranešimą apie dezinformaciją, bet ir pristatė savo kurtą dokumentinį filmą apie Valdą Adamkų „Prezidentas“, pasak jos, abi šios renginio dalys yra glaudžiai susijusios.

„Mokymai yra apie rizikas, su kuriomis jau esame susidūrę ir ateityje dar galime susidurti. O filmas yra apie tai, kaip tos rizikos iš esmės atrodo mūsų istorijoje būtent per Prezidento Adamkaus perspektyvą, per jo matymą. Žmonės, kurie klausėsi pranešimo, žiūrėdami filmą pasitvirtino tam tikrus dalykus – kad visada buvo bandymai mus sugrąžinti į tą baisųjį laikotarpį, bandant apgauti, manipuliuoti, sukurti apgaulingas situacijas.

> *Jo patirtis kiekvienam gyvenančiam užsienyje lietuviui gali būti kaip motyvacija, kad vienas žmogus labai daug gali padaryti.*

Prezidentas savo pavyzdžiu rodo, kaip tose situacijose nepasimesti. Be to, jis yra diaspora, emigrantas. Jo patirtis kiekvienam gyvenančiam užsienyje lietuviui gali būti kaip motyvacija, kad vienas žmogus labai daug gali padaryti. Po visos suvažiavimo dienos šis filmas tapo prasmingu akcentu, skatinančiu susimąstyti, ką kiekvienas iš mūsų gali padaryti dėl savo šalies“, – sako D. Žeimytė-Bilienė.

Režisierė pasakoja, kad interviu su V. Adamkumi buvo įrašyti dar 2019 metais, tačiau vėlesni geopolitiniai įvykiai, ypač karas Ukrainoje, patvirtino Prezidento įžvalgų pranašiškumą.

„Skaityti ženklus reikia tada, kada jie atsiranda, o ne po to jau spręsti problemas. Kai kalbėjome su Prezidentu apie Ukrainą ir Sakartvelą – dvi esmines šalis, dėl kurių jis labai daug padarė savo antrosios kadencijos metu – aiškiai matėsi, kad jis nesėdėjo patogiai ant sofos ir nežiūrėjo, kas vyksta, o ėmėsi labai aiškios

lyderystės“, – pabrėžia pašnekovė.

Italijoje pirmą kartą vyko filmo premjera apie šiemet 100 metų minintį Valdą Adamkų „Prezidentas“ | A. Vengrovskajos nuotr.

D. Žeimytė-Bilienė itin pozityviai įvertino Italijos lietuvių bendruomenės potencialą ir pilietinę brandą.

> *Ramiai išskrendu iš Italijos, nes man atrodo, kad čia daug kas padaryta ir daroma labai teisingai. Su Italijos lietuviais tikrai eičiau į žvalgybą!*

„Fantastico! Labai geras įspūdis. Kadangi visus išeivijoje arba diasporoje gyvenančius lietuvius matome kaip mūsų šalies ambasadorius, mes keliame tam tikrą atsakomybės kartelę. Norėtume matyti tokius labai šviesius žmones, labai išmintingus, į kuriuos esant sudėtingai situacijai galėsime atsiremti, pasitikėti ir tikėti, kad jie padarys viską, jog mūsų tapatybė išliktų.

Aš visiškai ramiai išskrendu iš Italijos, nes man atrodo, kad čia daug kas padaryta ir daroma labai teisingai. Su Italijos lietuviais tikrai eičiau į žvalgybą!“, – šypsosi žurnalistė.

Saugumo ir pilietinio atsparumo temą papildė Seimo narės Dalios Asanavičiūtės-Gružauskienės ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pilietinio atsparumo komisijos pirmininkės Irmos Petraitytės-Lukšienės pranešimai apie diasporos įsitraukimą į valstybės gynybą.

PLB valdybos narė Irma Petraitytė-Lukšienė ir Seimo narės Dalia Asanavičiūtė-Gružauskienė skaitė pranešimus apie diasporos įsitraukimą į valstybės gynybą | A. Vengrovskajos nuotr.

Kol suaugusieji klausėsi pranešimų, jaunieji suvažiavimo dalyviai pasitelkė kūrybiškumą M. K. Čiurlionio ir moderniojo koliažo edukacijose, padėdami ansamblio „Giedružė“ piešė vėtrunges bei lipdė keramikos dirbtuvėse. Veiklas

vedė Virtualios ir kontaktinės lituanistinės Italijos mokyklos mokytojos Sigita, Vilma ir Simona ir leidyklos „Avenuart“ atstovė Jolanta Lunevičienė.

Suvaìiavimo veiklos jaunimui | ITLB nuotr.

Vakare bendruomenė susirinko į kun. Audriaus Arštikaičio aukojamas Šv. Mišios, po kurių sekė vakaronė su folkloro ansambliu „Giedružė“.

Šeštadienio vakarą įvyko tradicinė suvažiavimų ceremonija: R. Kavaliūnaitė perdavė simbolinį gintarinį medelį Kalabrijos lietuvių bendruomenės pirmininkei Henrietai Račylienei – kitąmet 11-asis suvažiavimas kelsis į Kalabriją.

Italijos lietuvių bendruomenė
Associazione Comunità Lituana in Italia
in Italia

Šeštadienio vakare suvažiavimo dalyviai rinkosi į vakaronę | ITLB nuotr.

Neapolio kultūrinio paveldo paieškos

Sekmadienį suvažiavimo dalyviai iškeliavo į Kampanijos sostinę Neapolį. Lydimi gidės Vitalijos Nagliūtės-Spoletto, tautiečiai susipažino su miesto istorija, dabartimi ir kulinariniu paveldu.

Suvažiavimas oficialiai uždarytas iškilmingais pietumis Karinių jūrų pajėgų karininkų klube (*Circolo Ufficiali Marina Militare*). Čia apibendrinti savaitgalio rezultatai, pasidžiaugta užsimezgusiais akademiniais bei verslo ryšiais ir aptartos gairės būsimiems darbams.

Paskutinę suvažiavimo dieną Italijos lietuviai aplankė Neapolį | ITLB nuotr.

Kampanijoje gyvena nedidelis skaičius lietuvių ir nėra įsteigtos oficialios lietuvių bendruomenės, tad pagrindinę suvažiavimo organizavimo naštą prisimė R.

Kavaliūnaitė. Vis dėlto ji pabrėžia, kad renginys tapo įmanomas tik dėl glaudaus komandinio darbo. Už indėlį į organizavimą ji dėkoja Italijos lietuvių bendruomenės valdybos nariams, tarp jų Daliai Martusevičiūtei ir Elzei Di Meglio, apylinkių pirmininkams, ypač Lijai Kuzmaitei, Ramunei Kupšytei, Ingai Trofimovaitei, Viktorijai Šafranovičiūtei, pavyzdinį projektų rengimo pavyzdį suteikusiai Aurelijai Orlovai, ITLIETUVIAI.IT žurnalistėms Anai Vengrovskajai ir Neringai Budrytei, vertėjai Paulai Di Pasquale, padėjusiai suformuoti vertėjų ir leidybos diskusijos stalą, Kampanijoje gyvenančioms tautietėms Gitanai ir Jurgai bei projekto rėmėjams – Užsienio reikalų ministerijai, Kazickų šeimos fondui, Lietuvių fondui, įmonei „SoliTek“, konsului Vincenzo Russo bei advokatų kontorai *Studio Legale De Nicolais*.

Straipsnis parengtas pagal Medijų rėmimo fondo finansuojamą projektą „Lietuvos ir Italijos lietuvių bendruomenės reprezentacija Italijoje“